

medicus

ИНФОРМАТИВЕН ГЛАСНИК НА ЈАВНОТО ЗДРАВСТВО - ШТИП, ГОДИНА 10, БРОЈ 22, 2015

КОЛКУ Е БЕЗБЕДНА ВАШАТА ХРАНА?

ШТИПСКАТА КЛИНИЧКА БОЛНИЦА СО НАЈГОЛЕМИ
ДОСТИГНУВАЊА ОД ОБЛАСТА НА ФИНАНСИИТЕ

СПЕЦИЈАЛЕН ПРИЛОГ: ЗДРАВА ИСХРАНА

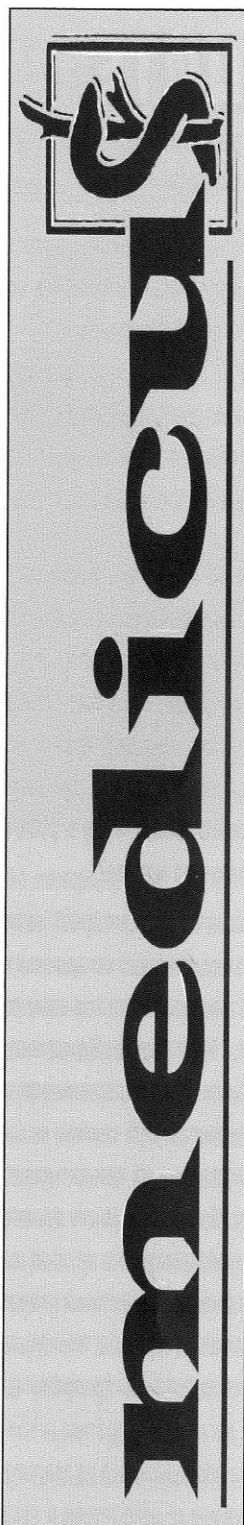
**МОЌТА НА ЕМПАТИЈАТА И ЕМОЦИОНАЛНАТА
ИНТЕЛИГЕНЦИЈА**

СВЕТСКИ ДЕН НА ЗДРАВЈЕТО 2015

#safefood | www.who.int/whd/food-safety

World Health
Organization

СОДРЖИНА

АКРЕДИТАЦИЈА НА БОЛНИЦИТЕ	4
БЕЗБЕДНА ХРАНА.....	6
25 ГОДИНИ - КАБИНЕТ ЗА ДИГЕСТИВНА ЕНДОСКОПИЈА.....	8
МОЌТА НА ЕМПАТИЈАТА И ЕМОЦИОНАЛНАТА ИНТЕЛИГЕНЦИЈА.....	9
ПРИМЕНА НА АЛВАРАДО СКОР ВО ДИЈАГНОСТИКАТА НА АКУТНО ВОСПАЛЕНИЕ НА СЛЕПО ЦРЕВО - АПЕНДИЦИТИС АКУТА	12
ЈУВЕНИЛЕН АНКИЛОЗИРАЧКИ СПОНДИЛИТ	14
АСПЕКТИ НА СОЦИЈАЛНА МЕДИЦИНА ВО ПРЕВЕНЦИЈА НА НАРКОМАНИЈАТА ..	16
ДЕФОРМИТЕТИ НА 'РБЕТНИОТ СТОЛБ КАЈ ДЕЦАТА И НИВНА РЕХАБИЛИТАЦИЈА И ТРЕТМАН ВО ОПШТИНА ШТИП ВО ПЕРИОД 2010- 2013 ГОДИНА.....	18
РЕТРОСТЕРНАЛНА СТРУМА – ДИЈАГНОСТИЧКИ ПРОЦЕДУРИ	20
СПЕЦИЈАЛЕН ПРИЛОГ: ЗДРАВА ИСХРАНА	
ИСХРАНА ЗА ВРЕМЕ НА БРЕМЕНОСТА.....	21
ИСХРАНА ВО ДЕТСКАТА ВОЗРАСТ	24
ДИЕТАЛНИ НАВИКИ И ПРАВИЛНА ИСХРАНА КАЈ ДОЕНЧИЊАТА.....	26
ЗНАЧЕЊЕТО НА РАСТИТЕЛНИТЕ ВЛАКНА ЗА ЗДРАВЈЕТО.....	28
УПОТРЕБА НА АДТИВИТЕ ВО ПРЕХРАМБЕНИТЕ ПРОИЗВОДИ.....	30
ИСХРАНАТА КАКО ФАКТОР ЗА УБАВА НАСМЕВКА.....	32
ЗАСТАПЕНОСТ НА ОСТЕОПОРОЗАТА ВО ОПШТИНА КУМАНОВО ЗА ПЕРИОДОТ ОД 2007 ДО 2013 ГОДИНА, И НЕЈЗИНА ПРЕВЕНЦИЈА И РЕХАБИЛИТАЦИЈА	34
ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА ДИШЕН ПАТ ВО ТЕК НА ОПШТА АНЕСТЕЗИЈА.....	36
ЛЕКУВАЊЕ СО АКУПРЕСУРА И ТРАДИЦИОНАЛНА КИНЕСКА МАСАЖА.....	37
ВАЖНОСТ НА ПОДГОТОВКАТА НА ВЕШТАЧКИТЕ ЗАБИ ЗА ПОСТИГНУВАЊЕ СТАБИЛНА ВРСКА СО ПРОТЕЗНОТО СЕДЛО	39
ЦИРКОНИУМ КЕРАМИКА ЗА СОВРЕМЕНИ ДЕНТАЛНИ НАДОМЕСТОЦИ.....	40
ЗНАЧЕЊЕ НА АКРЕДИТАЦИЈА НА ПОСТАПКИТЕ ЗА МИКРОБИОЛОШКО ИСПИТУВАЊЕ НА КОЛИФОРМНИ БАКТЕРИИ ВО ВОДА ЗА ПИЕЊЕ	41
УПАТСТВО ЗА АВТОРИТЕ НА ТРУДОВИ.....	42

АСПЕКТИ НА СОЦИЈАЛНА МЕДИЦИНА ВО ПРЕВЕНЦИЈА НА НАРКОМАНИЈАТА

Самедин Шемоски, Д. Јанинелив Ивановска

Најнишје сознанија укажуваат дека одредувањето на Ванил манделична киселина - VMA, овозможува индиректна процена на опијатна зависност и го иредува исокој и исходот на ирејманот. Сејо ова кажува дека опијатната зависност како дијагноза иреба да се сфати сериозно и со самојо исо адекватно да се лекува со цел на ионајмоишо истрадување на здрава индивидуа. Во исиувањеио беа вклучени 64 исиуианци од двајта иола, на возраст од 18-35 год, кон- иролна ирупа од 24 исиуианца и 20 исиуианца на уличен хероин (ируа ируа) и 20 исиуианца на метадоноски ирејман (ируа ируа). VMA се одредуваи со хроматографско-иисифрофимејриска мејодо ио Писано. Полои, возраст, и BMI не влијаеа на вредностиио на VMA.

КЛУЧНИ ЗБОРОВИ: VMA, метадоно, хероинска зависност.

ВОВЕД: Проблемот на употреба и злоупотреба на дроги и други психо- активни супстанции станува актуелен и загрижуваи светски проблем во последните децени. Терминот опијати се користи за психоактивни супстанции како и за полусинтетската дрога-хероин, која се произведува од афионите состојки. Хероинот внесен во организмот влијае на интензитетот и карактерот на метаболичките ефекти. Големата липо- солубилност на хероинот, овозможува брза и висока хероинска пенетрација преку крво - мозочната бариера со последователна метаболичка активација на ЦНС. Големината на дозата и врем- траењето на опијатната апликација, е во позитивна врска со клиничката слика на опијатна зависност а исто така и со кате- коламинските нивоа во мозокот кои индиректно прецизно се проценуваат преку уринириот катеколамински про- дукт Vanil mandelic acid. Со разградба на катеколамините се добива VMA. Вред- ностите на VMA се реална проценка на катеколаминската продукција во мозо- очните структури.

МАТЕРИЈАЛ: Во исиуваиот мате- ријал се вклучени пациенти од двајта пола, со различни демографски каре- актеристики, на возраст од 18 - 35 го- дини (со средна вредност од 22 години).

Во студијата се анализирани вкупно 64 исиуианци - пациенти - зависници, кои се поделени во 2 исиуианци групи и контролна група од 24 здрави исиуи- анци. Контролната група ја сочинуваат 24 здрави исиуианци - крводарители, со уредни лабораториски наоди. Кон- тролната група е дел од базата на подато- ци за уринарна концентрација на VMA направени на Универзитетската клини- ка за Клиничка биохемија - Скопје, за популацијата на просторите на Репу- блика Македонија.

МЕТОД: Принципот на одредување на VMA е хроматографско спектро-

метриско одредување по метод на Pissano. VMA се исиуиувае во 24 часов- на урина.

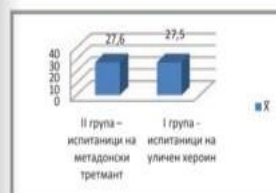
СТАТИСТИЧКА ОБРАБОТКА НА РЕЗУЛТАТИ:

Севкупната статистичка анализа е на- правена со помош на програмот SPSS 16.

РЕЗУЛТАТИ: Од статистички обрабо- тените резултати може да се забележи дека во двете групи доминантни се исиуианците од мажи пол. Од вкупно 64 исиуианци зависници 55 се мажи и 9 жени, кое изразено процентуално изне- сува 85.94% мажи и 14.06% жени.

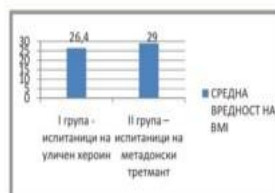
Табела 1. Вкупна расиределба на исиуианци според иолои

пол	број	%
мажи	55	85.94%
жени	9	14.06%
ВКУПНО	64	100%

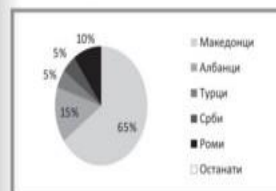
Графикон 1. Влијание на возрастот врз ирејанеио со опијатна зависност

Просечна возраст на исиуианците за исиуиување и леку- вање на хероинската зависност е 27.5 год. Најмалот исиуиан- има 18, а најстарот 35 год. Хероинската зависност кои се наоѓаат на уличен хероин просечно се стари 26.9 години. Втората група на исиуианци е со просечна возраст од 27.6 год. Најмалот иси- уианци кој е ставен на метадоноски третман има 21 година, а најво- зрасниот има 34 години.

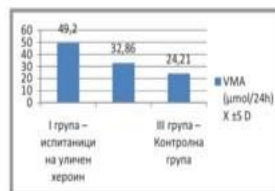
Графикон 2. Влијание на BMI кај ирејанеио на опијатна зависност

Сите исиуианци се нахранети но не се дебели, што зна- чи дека покачувањето на BMI се должи на метадоноска терапија која довела до нивна подобра ухранетост.

Графикон 3. ирејанеиуална зависност

Од вкупниот број на хероински зависници на Македони- отпаѓаат 65 %, Албанци 15 %, Турци 5 %, Срби 5 %, Роми 10 %. Од ова се гледа дека највисок процент на хероински зависници отпаѓа на македонците, а другите националности се застапени со помал процент.

Графикон 4. Вредностиио на VMA (Vanil mandelic acid) во ируиу

Вредностите на VMA се највисоки кај исиуианците на хе- роинска зависност, нешто пониски вредности се забележани кај групата на метадоноски третман, додека најниски вредности се забележани кај контролната група.

Користена литература

1. UNODC. Investing in drug abuse treatment. A discussion paper for policy makers, 2003.
2. Golding MT. Two hundred years of drug abuse. J.R. Soc. Med. 1993; 86:286-6.
3. United Nations International Drug Control Program. Global Illicit Drug Trends 2001. Vienna: UNODC 2001:232-40.